

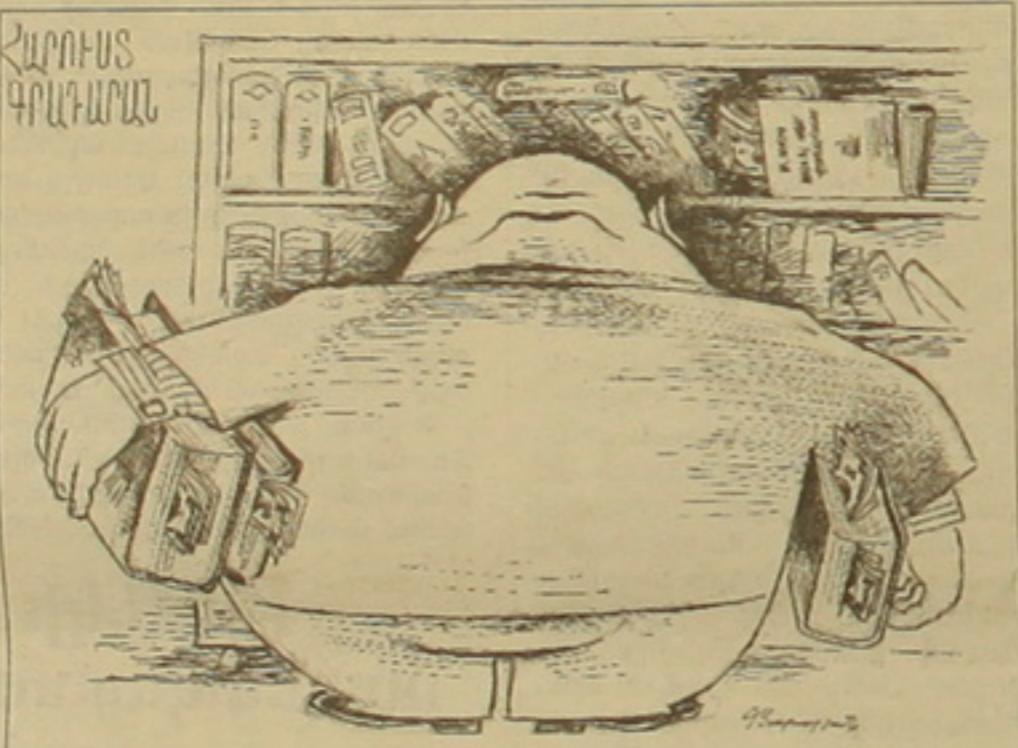
Պետղավերով Դայաստա-
նում տարեկան թարգման-
վում է օսարավեզու 6 - 7,
առավելագույնը՝ 10 գեղարվեստա-
կան գիր: Մշակույթի եւ Երիտա-
սարդական հարցերի նախարարու-
թյան հրատարակչական գործի գոր-
ծակալության հրատարակչական
բաժնի ղետ ՍԵՐԱՆՈՒԻԻ ԳԵՂԱ-
ՄՅԱՆԻԾ ՏԵՂԵԿԱԳՈՒՆԻ, որ թարգմա-
նությունների գերակիոր մասը ուս-
սերենից է, հետո միայն գերմաներե-
նից, ֆրանսերենից, իտալերենից:
Անհամենա իհի են անգլերեն
թարգմանությունները:

«Նոյյան տաղան» գրատան գրեթե բաժնի վարիչ Յայկ Մկրտչյանն

Ներին կարետություն տալով իրենք բարձրացնում են գրի արժեքը ու մեր ընթերցասեր հասարակությանը զրկում հայատառ գիր գնելու հաճույքից», ասում է Դայկ Սկրչյանը: Թարգմանական գրականության դաշտական ըստ Երա, բարձրորակ թարգմանիչների դաշտական հետեւանի է. այսօր գրեր են թարգմանում օտար լեզուների միջին իմացությամբ թարգմանիչներ: Նա նաև զուար վիճակ ասքողությամբ ուն ներկայացնել, այսօր կան ֆրանսերնի հրաշայի թարգմանիչներ՝ Ամայսա Գարբիելյան, Արուս Բոյաջյան, Աննա Դակորյան եւ ուրիշներ: Բայց եթե թարգմանությունը չի դառնում ազգային մշակույթի մի նոր ժեսակի զարգացման խթան, ուստի ի հետանդատակ աշխատանի է», ասում է Ալեքսանդր Թոփչյանը:

Հայաստանի գրողների Միության «Արտասահմանյան գրականություն» սահմանափակ դատախանակությանը ընկերության նույնանուն ամսագրի խմբագիր Սամվել Մկրտչյանը ներկայիս

*Թարգմանիչների բանակը մեծ է,
իսկ բնագրային թարգմանությունները
չափազանց քիչ են
Ըստերցաւներները զերազանցապես
կարդում են ռուսերեն*

«Գրի նկատմամբ մեր հասարակության սերն իրականուած չի նկազել, դարձաղիս գրի ռուկա ներխուժած փողաքերը գրեթի վրա սահմանել են իրենց գրանին հարմար գներ ու դրանով ընթերցողին հեռացրել գրից ու նվազեցրել գրախանութերի թիվը», հավելուած է նաև:

Ֆրանսերենից ավելի խան 50 գիրք թարգմանած Ալեքսանդր Թոփչյանը նկատում է, որ նաև ավոր հրաշտակչությունների տղագրած թարգմանական գրականության ընտրությունը կատարվում է ղաքահական եւ աննղատակ, առանց հաշվի առնելու այդ գրեթե խղանական ու մշակութային նշանակությունը: «Ես դրական երեսութ եմ հաճարում այն, որ այսօր շատ զբեր են թարգմանվում, քայլ կզերադասի այդ խնակն առնվազն 50 տոկոսով կրճատված տեսնել, եւ ունենալ որպայալ թարգմանություններ՝ հասցեագրված ներկայիս գրական դրույթին: Չանչի որ չեն կարող ոռաների ու ամերիկացիների դես այսօր ողջ աշխարհի գրականությունը թարգմանել, ոսեմն ընտրությունը դեմք է կատարեն խստիվ եւ հասցեագրված: Նախկինում ժամացուցիչ մեխանիզմի դես աշխարհը այդ հաճակարգն ամբողջվին փլուզված է, որովսագի դա ճիշտ աշխատի, դիմի իրենց տեղուած լինեն հրատարակչները, խմբագիրները, թարգմանիչները, նոնադասները, որոնք կարողանան կադի հաստատել ընթերցողի հետ եւ նրանից հակադարձ ազդակներ ստանալ: Իսկ այսօրվա վիճակը նման է առանց սլամերի դուռը:

զուա վիճակս ասբողջությամբ ստ ներկայացնել, այսօր կան ֆրանսի-
րենի հրաշալի բարգմանիչներ՝ Ա-
մայս Գարդիեյան, Արու Բոյա-
ջյան, Աննա Դակոբյան եւ ուժի-
ներ: Բայց եթե բարգմանությունը
չի դառնում ազգային մշակույթի
մի նոր ժեսակի զարգացման
խթան, ուժը իննանդատակ ա-
խտան է», ասուա է Ալեքսանդր
Թոփչյանը:

Դայաստանի գրողների սիության «Արտասահմանյան գրականություն» սահմանափակ դատասիանատվությանը ընկերության նույնանուն ամսագրի խմբագիր ՍամՎել Մկրտչյանը ներկայիս

ԿԵՏԻԿՅԱՆԻ ՓԻԼՄԻ ԽԱՉՈՂՈՒՐՅՈՒՆԸ ՓՐԱՆՍԻՒԱՅՆԱՄ

Ֆրանսոս Միտերանի կյանքի վերջին տարիների վերաբերյալ ֆրանսահայ անվանի կինոբեմադրիչ Ռոբեր Կետիկյանի նկարահանած ֆիլմը մեծ հաջողությամբ ցուցադրվում է Ֆրանսիայում: 1981-1995 թթ. Երկիրը կառավարած սոցիալիստ նախագահ Միտերանն իր մահից (1996) ինը տարի անց «Վերակենդանացել է» Կետիկյանի «Մարսյան դաւում զբոսնող» ֆիլմի ընորհիկ, որը հիմնված է լրագրող Ժորժ-Մարկ Բենամովի հոււագրության վրա:

Ծեր Եւ հիվանդ Միտերանի Կերպարը մարմնավորուա է հայտնի դերասան Միտել Բուտեն: Լրագրողի դերուա հանդես է զալիս Զայխ Լեսոպերը: Ժամանակին «Ազգ» գրել է, որ Կետիկյանի ֆիլմն ստեղծված է նախագահի Եւ լրագրողի Երկխոսությունների, գրուցների ծետվ: Այդուհանդեռձ, ինչուս նուա է Ֆրանսիայի ԱԳՆ «Լարել Ֆրանս» տեղեկագիրը. Ֆիլմը ոչ թէ Միտերանի Կենսագրությունն է, այլ դատմություն է Երա կառավարման վերջին տարվա մասին:

Կիսունադատների բնորհօսաօք, Միւսը Բուժս Խառնվածք գույք է բաղցեղից, զանազան սկանդալներից (աղօրինածին դուար, կասկածելի անցյալ, հեռախոսագրույցների զադանալումներ) բովացած, բաղաբանած մեկուացած նախագահի կերպարը: Միեւնանը լրագրողի հետ գրուցելիս խորհրդածում է իշխանության, գրականության, կյանքի եւ մահվան, իր կառավարման մուտքու ավարտի հարցերի ուղղությունը:

Ֆրանսիայում այս տարի կինուէկրաններին հայտնված ֆիլմն արդեն դիտել են կես միլիոնից ավելի հանդիսատեսներ: Ներկայումս ֆիլմի հարցադրուածերի ընորհիկ Ֆրանսիայում վերսին բանավեճ է ծավալվել արդեն իսկ դաշտմական տարեգործության մեջ անցած Միտերանի հետարրական եւ հակասություններով լի անձնավորության ռուսօք: Պ. Բ.

Այսինքն արդյունք՝

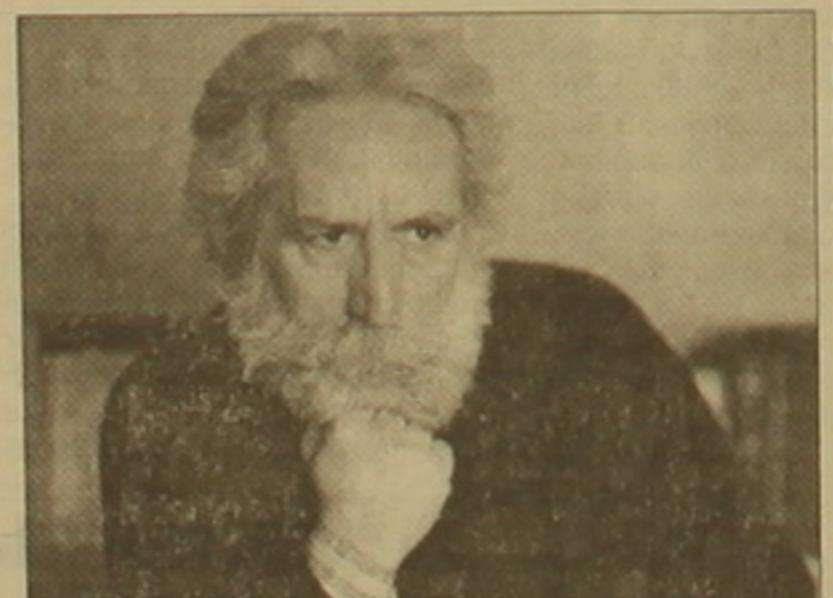
Եւմկիսի Մրգանակ՝
Փիքեր Քալաբյանի հասորին

Փիբեր Բալաբյանի վերջին՝ «Այրվող Տիգրիսը» գիրքն արժանացել է Ռաֆայ-
յել Լեմկինի անվան 2005 թ. մրցանակին որպես ցեղաստանության Եւ մար-
դու իրավունքների թեմայով գլուխ լավագույն գիտական ուսումնասիրու-
թյուն, հաղորդում է «Արմինյն միռու սփերթյոր» շաբաթաթերթի հոկտեմբերի
1-ի համարը: Urganovaկը, որը տալիս է Իրեական արդարադատության Ձեռն Ձե-
րություն ցեղաստանության ուսումնասիրության ինսիտուտը, նախատեսում է
դրամանորի ի հիւատակ ցեղաստանության միջազգային իրավական հաս-
կացության ուսիւնագիր գիտականի: Urganovaկի հանճնանա դաւոնական
արարողությունը Եւ հեղինակի ելույթը տեղի են ունենալու, ըստ լրատվության,
նոյեմբերի 11-ին Նյու Յորքում, Վերոհիշյալ Խութեցի դահլիճում:

Հիշեցնենք, որ Բալաբյանի հասորը «Նյու Յորք Թայմս» «բետսելլերների» շարկում էր դասված բավական ժամանակ եւ համարվում էր 2003 թ. «Նշանակալից գիր»: «Այրվող Տիգրիս» «գիտական տեական արժեք եւ ժամանակակից կարետոր նշանակություն ունեցող գիր» է որակել մրցանակը ընդունուելու հանձնախմբի նախագահ Շելեն Ֆեյնը:

Նորիզաղեն Հայաստանի մշակույթի ՏՐՈՒԹԱԴՐՈՒՆ Է ԻՐԱՆՈՒՄ

Օսարագիր հայ գրողների համա-
ժողովին այս տարի մասնակցում էր
նաև մեր գրական շքանակներում
բավական հայտնի իրանցի բանաս-
տեղ եւ թարգմանիչ Ահմադ Նուրի-
զառեն: Նա վարժ խոսում է գրական

հայերենով, հեղինակն է հայ բանաստեղծության եւ արձակի ընտրացիների, հայոց դասմությանն ու մշակույթին վերաբերող տասնյակ թարգմանական ժողովածուների, ինչուս նաև հայերեն գրված բանաստեղծական գրերի: Դայ գրականությունն ու մշակույթը Խրանով ներկայացնելու գործում Նորիզադանեն, փասորեն, ահոելի գործ է արել: Նա համարվում է դարսչերեն հայագիտության հիմնադիրն իր երկրուա: 54-ամյա գրողն իր կյանքի երկու տասնամյակից ավելին նվիրել է հայ գրականությանը և պահպանությանը:

Կանությունն ու մշակույթն իրանուանք են և կայացնելուն: Իր ծանր կյանքի դասմությունը, ներառյալ հայերին ու Հայաստանին նվիրված հաշվածը, նա նկարագրուած է այժմ ստեղծվող եռահասոր իննակենսագրական վերում: Զարմանայի արգասավոր են նրա վերջին տարիները՝ ամեն տարի Հայաստան գալիս նա իր հետ բերուած մեկ տարուած արած գործը՝ միշտ մի խանջիքի մեջ, եւ զարմանուած ես, թե ինչու են կարողանուած այդպիս արդյունավետ աշխատել. սովոր ենք, չե-

